

OLENHAN SAANUT ELÄMÄSSÄNI AIKAAN!

Mika Nieminen

Kasvoin sisarusparven keskimmäisenä. Vanhemmat kävivät vuorotöissä, ja sen vuoksi opin keittiöhommia ja muita sellaisia. Ei minulla oikein omia kavereita lapsuudessa ja nuoruudessa ollut, kuljin aika paljon isoveljeni ja hänen kavereidensa mukana. Silloin pääsin maistamaan elämää hyvässä ja pahassa.

Kansakoulun kaksi ensimmäistä luokkaa menivät erityiskoulussa, kolmantena vuotena siirryin tavalliselle luokalle. Aluksi luokkakaverit koettivat selvittää, millainen hyypiö olen. Se oli tietysti ymmärrettävää, sillä moni kohtasi vammaisen silloin ensimmäistä kertaa. Minulle se oli rankkaa aikaa, mutta ei sitä tainnut kestää kuin syyslukukauden ajan. Kiusaajista tuli sen jälkeen kavereita, ja koulukin alkoi kulkea paremmin. Jossain vaiheessa koetin jäädä luokalle niin, että olisin päässyt peruskoulujärjestelmään, koska se olisi ollut kansakoulua parempi jatko-opiskelujen kannalta. Opettaja oli kuitenkin eri mieltä ja armahti ehdoilta. Kansa- ja kansalaiskoulu menivät kohtuudella läpi. Tuli aika miettiä, mitä isona tekee.

Seitsemänkymmentäluvun lopulla lähdin kansanopistoon Vammalan Karkkuun. Se oli ihan mukavaa aikaa, sillä opistossa oli paljon ikäistäni porukkaa. Opiskelu oli sen verran löysää, että aikaa jäi kivanpitoon.

Kahdeksankymmentäluvun alku meni kauppakoulussa laskentalinjalla Järvenpäässä. Opiskelu oli jo aika vaativaa, ja siihen piti perehtyä. Kuitenkin ensimmäisenä vuotena istuttiin iltoja baarissa kaljalla, vaikka olin vielä alaikäinen; siihen aikaan ei pahemmin papereita kysely. Suoritin myös ajokortin. Olen kärsinyt koko ikäni kirjoittamisen hitaudesta, mutta ajokortin kirjallisessa kokeessa suoritin kokeeni nopeasti ja olin ymmälläni, kun olin valmis ensimmäisten joukossa. Pyörittelin papereita ja kävin kysymykset moneen kertaa läpi enkä uskaltanut lähteä pois kuin viimeisten joukossa.

Ensimmäisessä työpaikassani Inkeröisten Tampellan paperitehtailla olin kaksi kuukautta työharjoittelussa toimistotyötä tehden: täytin lomakkeita ja ylläpidin kortistoa. Työilmapiiri oli hyvä ja työkaverit ihan mukavia. Henkilöstöpäällikkö teki tosin selväksi, että työurani siellä tulee loppumaan siihen työharjoitteluun. Hän kehotti minua jatkamaan opiskelua korkeakouluun saakka, jonka jälkeen olisi kuulemma voitua katsoa, mitä talo pystyy tarjoamaan. Se ei sitten toteutunut.

Seuraavaksi olin toimistohommissa liikunta-, kulttuuri- ja raittiuslautakunnilla. Kirjoituskoneella näpsyttelin kirjekuoria ja kirjoitin tekstejä puhtaaksi. Vuosi meni nopeasti. Sitten pääsin nimismiespiirin ulosotto toimistoon. Työ oli ulosottomiesten apulaisena olemista sekä maksukehotuksien ja erilaisten maksutilityksien tekemistä. Pärjäsin hyvin sielläkin.

Tulevan vaimoni tapasin Suomen CP-liiton kurssilla vuonna 1987. Toista vuotta kuljin Toisaalla, jossa hän asui. Kilometrejä tuli - mutta ei turhaan. Sitten tuli aika muuttaa Pohjois-Suomeen, sillä sain työvoimatoimiston kautta töitä prikaatin sotilassoittokunnasta; toimistohommia ja kortistontekoa oli vuodeksi tiedossa. Kesällä 1991 syntyi poika. Aika oli hienoa ja työntäyteistä.

Elimme arkea: minä kävin työllisyystöissä prikaatilla ja välillä olin kursseilla oppimassa tietotekniikkaa. Vaimo hoiteli avustajan turvin poikaa päivisin kotona. Suojaverkostot olivat tietysti tärkeitä. Apunamme olivat lähinnä vaimon sisarukset ja anoppi, mutta minullehan avun pyytäminen on aina ollut vaikeaa. Minun vanhempani jäivät Kaakkois-Suomeen, mutta pyrimme käymään siellä noin neljä kertaa vuodessa ”morjenstamassa” heitä. Olen aina tykännyt ajaa autolla, joten tuollaiset 500 kilometrin siivut eivät tuntuneet missään.

Vuonna 1993 muutimme isompaan asuntoon kaupungin keskustaan, ja kolme vuotta myöhemmin syntyi tyttäreni. Pääsin synnytykseen mukaan. Se oli mieleenpainuva tapahtuma. Kaikki sujui hienosti. Tyttö annettiin minulle syliin, istuin keinutuolissa, ja kiihuimme siinä tytön kanssa. En pystynyt nousemaan mihinkään vauvan kanssa, ja koska henkilökunta jostakin syystä unohti meidät, tyttö pääsi kylmettymään hieman.

Olen suorittanut kaksi ammattitutkintoa ja vuosien mittaa osallistunut monelle ATK-kurssille. Vuonna 1998 muutin merkantin paperit merkonomiin papereiksi ja pääsin taas prikaatille töihin vuodeksi. Hommani oli kirjoittaa varusmiehille litteroita, eli matkakuponkeja, ja tilittää ne.

Työni Kajaanin Autourheilijoilla oli kuin minulle tehty, sillä olen aina ollut kiinnostunut autourheilusta. Sain aika pitkälti määrätä itse työtahtini. Työjaksooni mahtui vielä kaksi autokilpailua, joiden ympärillä riitti töitä.

Elän elämänvaihetta, jossa työuran pitäisi olla huipussaan ja taloudellisesti pitäisi tulla hyvin toimeen niin, että voisi harrastaa ihan mitä kallista harrastusta tahansa: kurvilla Harrikalla ja matkustella esimerkiksi Thaimaassa. Elämä ei kuitenkaan ole minun kohdallani mennyt niin, vaan raha on kiertänyt. Tavallaan se on varsinainen taitolaji selvittää jotenkuten kaikista postiluukusta tulevista laskuista. Olen huomannut, että köyhä maksaa aina viivästyskorkoineen kalliimman kautta.

Työni varmaan tulee jatkossakin olemaan jonkinlaista tukityötä palkkatuella. On hyvä, että on edes sitä. Työ on lähinnä sosiaalista, saan vaihtelua arkeen; palkkahan palkkatukihommissa on huono tai tunteja on vähän. En tässä enää mitään vauhdikasta uraputkea odottelekaan. Saan olla tyytyväinen, että olen keskimäärin fyysisesti samalla viivalla muiden keski-ikäisten ukkojen kanssa, vaikka se ei välttämättä ole mikään kadehdittava olotila. Tietysti oman terveyden ylläpitäminen on tärkeää. Tässä iässä muutenkin tulee kaiken näköistä vaivaa, saati sitten kun on liikuntavammainen. Pitää muistaa liikkua. Onneksi meillä on kaksi koiraa, jotka pitävät huolen liikunnasta.

Psyykkisestä tasapainosta puolestaan pitää huolen yhdistystoiminta: sihteerin hommat CP-yhdistyksessä ja tyttären jalkapalloharrastus. Toimin tyttäreni joukkueen rahastonhoitajana. Olemme vaimon kanssa kierrelleet katsomassa otteluja, tänäkin kesänä pelireissuista on kertynyt tuhansia kilometrejä.

Minulle on tärkeää, että lapset menestyisivät koulussa hyvin ja saisivat mielekkään ammatin, mieleistään työtä sekä hyvän elämän. Poika muutti tänä kesänä pois kotoa, niinpä on jännittävää seurata, miten hän selviää. Hyvin on mennyt tähän asti.

Nykytilanne

Sain joulukuussa 2009 määräaikaisen työsuhteen Kainuun maistraatista. Työhöni kuuluu nimenmuutoshakemusten käsittely. Töitä on ollut ihan riittämiin, ja se on mielenkiintoisen

haastavaa: saa olla tarkkana nimien, henkilötunnusten ja osoitteiden kanssa. Työyhteisö ja työilmapiiri ovat sellaiset, joissa olen pärjännyt

Poika kirjoitti ylioppilaaksi alkukesästä; tietysti pidimme juhlat ja sukua oli koolla. On hienoa myös, että hän sai kesätöitä. Tammikuussa 2011 hän on aikonut lähteä armeijaan. Meillä oli pojan kanssa yhteisenä projektina ajokortin suorittaminen opetusluvalla, joka alkoi viime lokakuun lopulla ja päättyi tammikuun loppupuolella. Se on yksi niistä harvoista asioista, jotka ovat menneet kuin on suunniteltu: poika sai kortin, ja hermot sekä auto ovat kunnossa. Projekti siis onnistui. 14-vuotias tytär elää nuoren elämää, johon kuuluvat kaverit, harrastukset ja informaatioteknologia. Isän osana on olla korjaajan, kuskin ja rahoittajan roolissa, mutta on hyvä, että edes sellaisessa.

Ei ole hyvää ilman pahaa, sillä tuossa alkukesästä sain oikeaan polveen jonkinlaisen rasisvammun tai kuluman; ainakin se osaa muistuttaa kivulla päivittäin. Ennen pitkää sille kai pitää jotain muutakin tehdä, kuin käyttää mobilaattia ja buranaa.

Tässä tämä minun tarinani on, eiköhän siitä tule selville, että olen hengissä ja olen saanut jotain elämässäni aikaan.